

**Силабус курсу «Спеціальний клас»
Фахова спеціалізація «оркестрові струнні інструменти»**

Назва українською мовою	Спеціальний клас	
Назва англійською мовою	Special class	
Код	02 «Культура і мистецтво»	
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»	
Фахова спеціалізація	Оркестрові струнні інструменти	
Освітня програма	Освітньо-професійна	
Рівень освіти	Перший (бакалаврський)	
Рік навчання	4 роки (1-8 семестри)	
Форма навчання	Денна/заочна	
Кількість годин / кредитів ЕСТ	1410 / 47	
Розподіл годин за видами занять	Індивідуальні заняття	Самостійні заняття
	320 годин - денна форма 170 годин – заочна форма	1090 годин – денна форма 1240 годин – заочна форма
Контрольні заходи	Заліки: 1 семестр Екзамени: 2 – 7 семестри Атестація 8 семестр	
Статус дисципліни	Обов'язкова, цикл практично-професійних дисциплін	
Мова викладання	Українська	

Кадрове забезпечення

Кафедра, що забезпечує викладання	Кафедра оркестрових струнних інструментів та оперно-симфонічного диригування
Викладач	Оркестрові струнні інструменти та ОСД Купін Павло Григорович (віолончель), Чекалюк В.В. (контрабас), Водопянова Т.В., Притула Д.Б., Соколов Г.Ю., Лаптева Г.М., Мерцалова З.П. - (скрипка), Малічкін В.Г., Комарова І.І. - (альт), Лясота В.М., Чернецький І.І., Молдаванов В.В.
Е-mail та інші контакти	Pavel_kupin@ukr.net +380 67632 0634

Цілі та предметні результати навчання

Цілі дисципліни	Метою даного курсу є підготовка високопрофесійного музиканта, технічно, теоретично і практично оснащеного до виконавської, репетиційної, педагогічної та суспільно-музичної діяльності. Завдання курсу: спрямування творчих зусиль здобувача – на систематизацію фундаментальних знань, фаховий розвиток індивідуальної техніки, універсальної виконавської майстерності, вільне володіння необхідним комплексом
------------------------	--

	<p>технологій для формування музично-художньої свідомості музиканта – виконавця в цілому;</p> <ul style="list-style-type: none"> – на практичну самореалізацію теорії виконавської майстерності та набуття практичного досвіду використання цих вмінь у процесі концертного виконання; – на формування індивідуальної цілісності психофізіологічних засобів виконавської майстерності; – на виховання творчої свідомості та особистої відповідальності за справі збереження та розповсюдження здобутків національної та світової музичної культури. <p>В задачі курсу також входять:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вміння адекватно формувати власний репертуар, оволодіння в достатньому обсязі концертним репертуаром, що включає в себе твори різноманітних епох, стилів та жанрів; – виховання особистої творчої уяви, фантазії і слухового самоконтролю; – формування та розвиток аналітичних навичок, які ґрунтуються на аналізі власних виступів та відомих виконавців на оркестрових струнних інструментах, опрацювання аудіо та відео записів, тощо; – виховання артистичної сценічної культури рухів, жестів і т. п. ; – цілеспрямоване вивчення спеціальної літератури, присвяченої проблемам виконавства; – виховання звукової естетичної культури виконавця в цілому.
<p>Компетентності</p>	<p>Загальні (за освітньою програмою):</p> <p>ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній</p>

	<p>системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (за освітньою програмою):</p> <p>СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.</p> <p>СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.</p> <p>СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.</p> <p>СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.</p> <p>СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.</p> <p>СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.</p> <p>СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.</p> <p>СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.</p> <p>СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p> <p>(поглиблені для курсу)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих, педагогічних інтерпретацій. – Виховання творчої уяви, слухового самоконтролю. – Виховання звукової культури виконавця.
<p>Результати навчання</p>	<p>(за освітньою програмою)</p> <p>РН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.</p>

	<p>РН 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.</p> <p>РН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.</p> <p>РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.</p> <p>РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової / творчої проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи / підготовки програми публічного концертного виступу відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.</p> <p>РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми / концертної програми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах / формах публічної презентації.</p> <p>РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p> <p>РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.</p> <p>РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>РН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.</p> <p>РН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p> <p>(поглиблені для курсу)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. – Вміння самостійно, гнучко та креативно працювати над музичним текстом. – Демонструвати оригінальність, індивідуальність, самостійність та обґрунтованість в прийнятті професійних рішень.
<p>Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що сприяють вивченню дисципліни)</p>	<p>Дисципліна «Спеціальний клас» вивчається на етапі підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр музичного мистецтва» та передбачає обов'язковий комплексний підхід, що полягає в знанні практично-теоретичної бази та розвитку професійно-творчої підготовки.</p> <p>Для проходження курсу «Спеціальний клас» використовуються знання та навички попередньої фахової підготовки, а також знання та</p>

	<p>навички, які набуваються паралельно у класах ансамблю, оркестру, на заняттях фундаментально-професійного циклу, що забезпечує можливість якісного перспективного вивчення дисципліни заради досягнення високої професійної-творчої виконавської майстерності.</p> <p>Вагомою частиною апробації виконавських навичок та творчих завдань спеціального класу (поза навчальним планом) стає участь здобувачів в концертах, конкурсах і фестивалях протягом всього періоду навчання. На 4 курсі в окремий курс виводиться виконавська практика, яка передбачає оцінювання. Таким чином підкреслюється структурованість та системність підготовки здобувачів до виконавської діяльності.</p> <p>Практична підготовка здобувача до викладацької діяльності підсилується курсом «Педагогічна практика».</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Програма курсу «Спеціальний клас» включає у себе музичні твори, що охоплюють різні епохи, жанри, стилі.</p> <p>Репертуарні вимоги щодо контрольно-оцінювальних заходів є наступними:</p> <p>I семестр (залік) - підготовка концертної програми, з творів старовинних композиторів, епох Бароко, Класицизму(1 або 2,3 ч. ч. концерту або сонати); твір малої форми українського та зарубіжних композиторів, що увійшли до «золотого фонду мініатюр».</p> <p>II семестр (екзамен) - підготовка концертної програми, що складається з твору великої форми, та технічного віртуозного твору.</p> <p>III семестр (залік) - підготовка концертної програми, що включає твори французьких композиторів, у тому числі імпресіоністів (концерти, рапсодії, фантазії і т. п.);.</p> <p>IV семестр (екзамен) - твори кантиленного та віртуозного характеру, а також так званого салонного репертуару (варіації на відомі теми, каприси і т. п.); джазові композиції різні за стилем.</p> <p>V семестр (залік) - твори композиторів першої половини ХХ століття (1 або 2,3 ч. ч. концерту або сонати); концертний етюд або інший твір, що виконується без супроводу акомпанементу.</p> <p>VI семестр (екзамен) - оригінальні твори крупної форми другої половини ХХ століття; віртуозний твір ХХ століття, що входить до переліку творів конкурсних програм.</p> <p>VII семестр (залік) - твори так званої сучасної «Нової музики» з використанням нетрадиційних виразових засобів виконавської майстерності; твір великої форми сучасного композитора.</p> <p>VIII семестр (атестація)- підготовка концертної програми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.твір великої форми (1-ша або 2 і 3 частини); 2. віртуозний твір ХХ-ХХІ століть; 3. поліфонічний твір (2 частини) 4.твір українського композитора. <p>Програма має бути не менше 20 хвилин звучання.</p> <p>Підготовка професійних виконавців є складним цілісним феноменом. результативність якого зумовлена наявністю таких структурних методичних компонентів: мотиваційно-орієнтовного, компетентнісного, операційно-результативного та творчо-виконавчого підходів.</p>
<p>Дидактичні методи</p>	<p>– Мотиваційно-орієнтаційний - виступає спонукальним чинником активізації навчання в класі з фаху, орієнтує на професійне вдосконалення, розвинутий інтерес до музично-виконавській</p>

	<p>діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Когнітивно-компетентнісний - засвоєння знань в галузі музичного мистецтва, розвинення музичного тезаурусу, сформованість вмінь художньо-педагогічного аналізу музичних явищ, загальна мистецька ерудицію. – Операційно-результативний - формування виконавських умінь і навичок, наявність виконавської рефлексії та високий рівень володіння технічними прийомами гри. Провідний функціональний чинник, що зумовлює високу результативність навчання – Творчо-виконавський - застосування набутих знання та навичок у практичній діяльності; відображає високий рівень самостійності та самоорганізації у виконанні творчих завдань, здатність до створення власної виконавської інтерпретації. <p>У разі роботи в дистанційному режимі може використовуватись віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom; комунікаційна платформа Zoom, Meet та ін.. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через месенджери чи електронну пошту (за вибором академічної групи).</p>
<p>Література</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Білоус В. П. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності: навч. -метод. посіб. К.: ДАКККІМ, 2009. 150с. 2. Гишка І.С. Звук як візитна картка інструмента, основний визначник його розвитку, ролі і місця в соціально-культурній сфері різних епох (на прикладі генезису і еволюції звуку труби) // Історія становлення та перспективи розвитку музики в контексті національної культури України та зарубіжжя. Зб. наукових праць. Рівне : Волинські обереги, 2016. С. 65–70. 3. Гурфинкель. В.Школа К.: Мистецтво, 1965. 229с.\ 4. Історія становлення та перспективи розвитку музики в контексті національної культури України та зарубіжжя (збірник наукових праць) – http://www.rshu.edu.ua/images/nauka/zb_2019_ist_stan_muz_01.pdf 5. Карп'як А.Я. Концепційні засади художнього мислення. Львів : Наукове товариство ім. Т.Г. Шевченка, 2013. 378 с. 6. Круль П. Ф. Виконавське мистецтво на струнних інструментах в контексті розвитку духовності молоді генерції українців. VIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Народознавчі студії пам'яті В.Т.Скुरатівського». 24-25 жовтня 2013 р. Київ. 7. Круль П.Ф. Інструментарій в музичній культурі України: підручник для вищих музичних закладів IV рівня акредитації. Івано- Франківськ: ПНУ ім. Василя Стефаника, 2013. 219 с. 8. Носирев Є. Методика. К., Муз. Україна, 1971. 83с. 9. Носов В. Методика навчання гри // Програма та рекомендації. Львів: Лаб. операт. поліграф. ЛДК, 1991. 29с. 10. Черноіваненко А. Композиторсько-виконавські практики бароко у розвитку музичного інструменталізму. <i>Музичне мистецтво і культура</i>. Науковий вісник Одеської національної консерваторії ім. А. В. Нежданової. Одеса : Астропринт, 2018. Вип. 27, кн. 2. С. 135-147.

<p>Рекомендований репертуар</p>	<p>Скрипка: Бах І.С. 6 партит та сонат (соло) Моцарт В. Концерти Бетховен Л. Концерт Паганіні М. Концерти Сібеліус Я. Концерт Штогаренко А. Концерт Скорик М. Концерт Є.Станкович Іділія Є.Станкович Концерт А.Штогаренко Дивертисмент Ж. Колодуб "Танці»</p> <p>Альт: Ф.Гофмейстер Концерт Гайдн Й Концерт Ф.Шуберт Соната О.Мійо Соната Б. Мартіну Концерт П. Хіндеміт Соната (соло). П.Хіндеміт Концерт Б. А. Ціммерман. Концерт для гобоя та ф-но. Р. Штраус. Соната. К. Ф. Ем. Бах Концерт А. Вівальді Концерт Шукайло Л. Рапсодія Карабіц К.Експромт Ляшенко Г. Прелюдія.Танець, Арія</p> <p>Віолончель: Й. Брамс Соната № 1, 2 К. М. Вебер Великий концертний дует К. Давидов Концерт Бах І.С. 6 Сюїт (соло) Л. Боккеріні Концерти Лало Є. Концерт Бреваль Ж. Соната Штогаренко А. Концерт Скорик М. Концерт Карабіц К Соната</p> <p>Контрабас: І.С. Бах 6 сюїт (соло) Д.Боттезіні Школа Драгонетті Д. Концерт Г.Еккльс Соната С.Кусевицький Концерт Діттерсдорф К Концерт Бах Й Концерт Бетховен Л. Соната</p>
<p>Технічне забезпечення</p>	<p>Бібліотечні та комп'ютерні мережеві засоби, аудиторія з роялем, наявність індивідуального інструментарію, аудіо-та відео</p>

прилади, інтернет.			
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
Залік	1	60	100
Екзамен	6		
Атестація	1		

Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	дуже добре
74-81	C	добре
64-73	D	задовільно
60-63	E	достатньо
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Правила взаємодії	Політика навчальної дисципліни визначається положеннями ОНМА імені А.В. Нежданової щодо організації освітнього процесу.
Додаткова інформація	Силабус дисципліни «Спеціальний клас» оновлено та затверджено на засіданні кафедри оркестрових струнних інструментів (Протокол №10 від 01.06.2023р.) погоджено колегією забезпечення якості освіти (протокол № 3 від 03.07.2023), розглянуто на засіданні Науково-методичної ради (Протокол №6 від 03.07.2023) та затверджено на засіданні Вченої ради Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової (Протокол №14 від 04.07.2023).